

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 440/2013-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. D. Ď., Česká republika, a akademickej maliarky a sochárky M. T., B., zastúpených advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 120/1998 a jeho uznesením zo 4. januára 2012 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 146/2012 a jeho uznesením z 3. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. D. Ď., a akademickej maliarky a sochárky M. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2013 doručená sťažnosť JUDr. D. Ď. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „navrhovateľ“ alebo

„žalobca“) a akademickej maliarky a sochárky M. T. (ďalej len „sťažovateľka“, spolu ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práva slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 120/1998 a jeho uznesením zo 4. januára 2012 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 146/2012 a jeho uznesením z 3. apríla 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa v konaní pred okresným súdom domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). O ich žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 6 C 120/1998-630 z 25. marca 2004, ktorým ich žalobu zamietol a zaviazal ich na náhradu trov konania. O odvolaní sťažovateľov proti označenému prvostupňovému rozsudku rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 15 Co/264/2008-135 z 11. marca 2009, ktorým ho v časti výroku o zamietnutí žaloby potvrdil a v časti výroku týkajúceho sa trov konania zrušil a vrátil na ďalšie konanie z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti. Okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie rozhodol o trovách konania uznesením č. k. 6 C/120/1998-1119 zo 4. januára 2012 tak, že uložil sťažovateľom nahradiť žalovaným v 1. až 5. rade trov konania v sume 891,69 €. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podali sťažovatelia, ako aj žalovaní v 1. až 5. rade odvolanie, na základe ktorého krajský súd uznesením č. k. 15 Co/146/2012-1152 z 3. apríla 2013 rozhodol tak, že zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu a zaviazal sťažovateľov spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému v 1. rade trov konania v sume 2 699,86 € a žalovaným v 2. až 5. rade po 1 617,74 € (spolu žalovaným v 2. až 5. rade sumu 5 935,34 €).

Sťažovatelia uvádzajú, že *«Rozhodnutie odvolacieho súdu v pomere 3:0 neosvedčuje tomu, že všetci členovia senátu boli oboznámení s dôkazmi, na ktoré bol súd pred rozhodnutím oprávnený a povinný prihliadnuť „inter alia“ od podanej žaloby, napr. to že,*

žalobca sa nikdy nevzdal svojho vlastníctva, čo dokazoval právoplatným LV č. 347 ešte dňa 2. 4. 1998.

Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal otázkou v zmysle § 150 ods. 1 O. s. p., tak ako to nesprávne tvrdí na str. 5 a 6 v odôvodnení. Súd vôbec dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ust. § 150 ods. 1 O. s. p. neskúmal!

Neskúmal a nepreskúmal ani právne skutočnosti a listinné dôkazy, na základe ktorých žalovaný v 1. rade JUDr. J. J. – Správcom konkurznej podstaty, Z., s. r. o. (ďalej len SKP) nehnuteľnosti do vlastníctva nadobudol.

Pokiaľ by zákonným spôsobom sa vysporiadal so základnou právnou otázkou, na základe akej právne relevantnej listiny SKP nadobudol vlastníctvo, nemohol tvrdiť taký nezmysel, ako to odôvodnil na str. 5 predposledný odsek, citujem: „Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkaz uplatniť.“

Z uvedeného je zrejmé, že senát odvolacieho súdu nerozhodoval správne a tvrdenie, že rozhodol v pomere 3:0 nemá oporu v zákone pretože, na prvom pojednávaní žalobca v 1. rade nemal dôvod poukazovať na to, či sú alebo nie sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa, lebo bol evidentne a preukázateľne vlastníkom nehnuteľností.

Ak by bol súd skúmal dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 O. s. p. bol by zistil, že žalovaný v 1. rade SKP zatajil na prvom pojednávaní, že nehnuteľnosti nadobudol do vlastníctva nezákonne podvodom a že po takto podvodom nadobudnutí majetok okamžite predal žalovaným v 2. až 5. rade. Túto skutočnosť súdu v zmysle § 101 ods. 1 (teda na prvom pojednávaní) neoznámil, že nie je vlastníkom a nepodal návrh v zmysle § 92 ods. 2 O. s. p., že namiesto neho, aby súd pribral do konania tých žalovaných, ktorým nehnuteľnosti predal.

Toto nerešpektovanie § 11 ods. 1 O. s. p. zo strany SKP malo ten dôsledok, že sťažovatelia boli v skutočnosti donútení podať návrh v zmysle § 92 ods. 2 O. s. p. na pripustenie do konania žalovaných, ktorú povinnosť si SKP nesplnil a z tohto nesprávneho postupu súd nevyvodil žiadny právny dôsledok.

Jediným dôsledkom bolo a je (zatiaľ) to, že sťažovateľov súd zaviazal zaplatiť trovy konania žalovaným v 1. až 5. rade, ktorí tento stav zavini!

Ani žalovaní v 2. až 5. rade a ich právny zástupca „advokát“ nepostupoval podľa § 101 ods. 1 O. s. p. a súd pravdivo neinformoval, že sú vlastníkmí majetku, ktorý bol zaťažený súdnym sporom o vlastníctvo. Za toto pochybenie žalovaných v 1. až 5. rade majú trpieť sťažovatelia a platiť trovy tým, čo tento stav zavínili?

Nie sú to dôvody hodné osobitného zreteľa, že žalovaný v 1. rade za asistencie konkurznej sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. H., žalobcov nezákonným spôsobom, za súčinnosti Správy katastra vo Zvolene, zbavia vlastníkov majetku (v rozpore so zákonom) a ešte ich súdy zaviazu platiť trovy konania tým žalovaným, ktorí z tohto nezákonného podvodného prevodu mali prospech?

Nie je podvodom to, že žalovaní v 1. až 5. rade priznali hodnotu nehnuteľností 22 000 000,- Sk a nehnuteľnosti po dohode im SKP predal za cenu 4 500 000,- Sk. Nie je to trestný čin krátenia dane a poškodzovania štátu? Nemal by sa nad takýmto postupom žalovaných zamyslieť odvolací súd?

Mám za to, že postup v rozhodovaní odvolacieho súdu bol a je v rozpore so zásadou spravodlivosti, nestrannosti a nezaujatosti voči žalobcom – sťažovateľom.

Ak by odvolací súd preskúmal celý súdny spis, bol by bez akýchkoľvek pochybností zistil, že sťažovateľ v 1. rade bol zákonným vlastníkom zapísaným na LV č. 347 ešte dňa 2. 4. 1998, ktorého vlastníctva nemohol byť zbavený na základe výroku rozsudku sp. zn. 2 Obo 170/96 zo dňa 14. 5. 1997. Tento rozsudok nebol a nikdy nebude vkladuschopnou listinou, lebo jeho výrok nemá náležitosti vkladu schopnej ani záznamovej listiny, preto bol a vždy zostane rozsudkom bez právneho významu teda „nulitným“ rozsudkom! (naviac je rozsudok obchodnoprávny „Cb“ na prvom stupni sp. zn. 22 Cb 21/96, na odvolacom súde sp. zn. 2 Obo 170/96, a pre zmenu petitu rozhodoval odvolací súd ako prvostupňový súd...).

Ak by odvolací súd preskúmal tento rozsudok 2 Obo 170/96, bol by zistil, že voči žalovanému v 2. rade „vlastníkovi“ S..., žalobca SKP JUDr. J., dňa 17. 4. 1996 vzal žalobu späť a súd konanie zastavil.».

Sťažovatelia taktiež tvrdia, že žalovaný v 1. rade bol 9. mája 1996 „právoplatne vymazaný z Obchodného registra vedeného Okresným súdom Bratislava I“, čo má podľa ich názoru ten dôsledok, že „NS SR v konaní sp. zn. 2 Obo 176/6 dňa 14. 5. 1997 rozhodoval už proti neexistujúcim subjektom!“.

Sťažovatelia ďalej vytykajú okresnému súdu i krajskému súdu viaceré pochybenia, napr. to, že:

- nedostatočne skúmali, či v danej veci neexistovali okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP, za ktorých nemusí súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať,
- v odôvodnení svojich rozhodnutí nevyhodnotili návrhy na dokazovanie v zmysle § 157 ods. 2 OSP,
- predmet sporu a trovy konania určovali z nesprávnej hodnoty veci.

Sťažovatelia v nadväznosti na to vyjadrujú názor, že *„neprávne a nezákonné priznanie trov konania žalovaným vzbudzuje podozrenie z nesprávneho postupu súdov hraničiacich so svojvôľou“*. Zároveň poukazujú aj na prietahy, ku ktorým dochádzalo v ich právnej veci, a to aj potom, ako ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 79/07 z 26. júna 2007 vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 120/98. V spojitosti s tým tvrdia, že *„prietahy boli spôsobené od rozhodnutia súdu II. stupňa sp. zn. 15 Co 246/2008-1135 zo dňa 11. 3. 2009 do rozhodnutia súdu I. stupňa sp. zn. 6 C 120/1998-1119 zo dňa 4. 1. 2012 (boli 22 mesiacov) a od tohto rozhodnutia až do rozhodnutia súdu II. stupňa sp. zn. 15 Co 146/2012 zo dňa 3. 4. 2013 (teda prietah 15 mesiacov)*.

Teda bezdôvodný prietah bol spôsobený viac ako 3 roky, ktorý nebol zavinený sťažovateľmi. Sťažovatelia aj počas tejto doby trpeli a stále trpia pocitom bezmocnosti v spravodlivý súdny proces.“

Ďalšie nedostatky podľa sťažovateľov vyplývajú z rozhodnutia odvolacieho súdu a týkajú sa toho, že rozhodol *„bez určenia pojednávania a bez možnosti vyjadriť sa k uplatnenému nároku, ktoré nebolo vyhlásené verejne, ktorým odvolací súd zmenil výrok o zaplatení trov konania vo výške 5.935,34 eur...“*.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Ústavný súd SR v zmysle § 52 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. odkladá vykonateľnosť rozhodnutia – Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15 Co 146/2012-1152 zo dňa 3. 4. 2013 napadnutého touto sťažnosťou.

2. Základné práva JUDr. D. Ď., a akademickej maliarky a sochárky M. T. právo podľa čl. 36 Listiny základných ľudských práv a právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 146/2012-1152 zo dňa 3. 4. 2013 a v konaní vedenom na Okresnom súde vo Zvolene sp. zn. 6 C 120/1998-1119 zo dňa 4. 1. 2012 porušené boli.

3. ÚS SR Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15 Co 146/2012-1152 zo dňa 3. 4. 2013, ktorým súd priznal trovy konania žalovaným v 1. až 5. rade vo výške 5.935,34 eur na účet právnej zástupkyne JUDr. O. F. zrušuje a zrušuje aj Uznesenie Okresného súdu vo Zvolene sp. zn. 6 C 120/1998-1119 zo dňa 4. 1. 2012, ktorým súd zaviazal žalobcov v 1. a v 2. rade spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným v 1. až 5. rade trovy konania vo výške 891,69 eur a to na účet právneho zástupcu žalovaných JUDr. O. F. a konanie o priznaných trovách žalovaným v 1. až 5. rade.

4. Alebo, po zrušení zmeneného výroku Uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15 Co 146/2012-1152 zo dňa 3. 4. 2013 vec o náhrade trov odvolacieho konania vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, ktorý bude musieť skúmať, akým zákonným spôsobom žalovaný v 1. rade: Ž., s. r. o. v zastúpení JUDr. J. J. (SKP) vlastníctvo k nehnuteľnostiam nadobudol, či postupoval v zmysle § 101 ods. 1 O. s. p., a tieto dôkazy vyhodnotil v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., a pri určovaní priznaných trov konania v zmysle podľa § 150 ods. 1 O. s. p.

5. Pokiaľ ÚS SR zmenený výrok odvolacieho súdu nezruší, žiadam, aby sťažovateľom za spôsobené bezdôvodné prietahy a nespravodlivé rozhodnutia priznal finančné zadošťačenie vo výške 5.000,- € pre každého, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici a Okresný súd vo Zvolene sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet ich právneho zástupcu JUDr. J. H... do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

6. Sťažovateľom prizná náhradu trov právneho zastúpenia $2 \times 174,94 = 349,98 + 20\%$ DPH spolu 419,84 Eur a to za dva úkony právnej služby podľa § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov, ktoré sú porušovatelia I. a II. povinní spoločne a nerozdielne uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov JUDr. J. H... do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 120/1998 a jeho uznesením zo 4. januára 2012

Pri prerokovaní sťažnosti v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie svojich označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 120/1998 a jeho uznesením zo 4. januára 2012, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva na ústavnom súde iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Zo sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, podali sťažovatelia, ako aj žalovaní v zákonnej lehote odvolanie, na základe ktorého krajský súd uznesením č. k. 15 Co/146/2012-1152 z 3. apríla 2013 rozhodol tak, že zmenil odvolaním účastníkov konania napadnuté prvostupňové uznesenie okresného súdu a zaviazal sťažovateľov spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania v sume 2 699,86 € a žalovaným v 2. až 5. rade po 1 617,74 € (spolu žalovaným v 2. až 5. rade sumu 5 935,34 €).

Z uvedeného vyplýva, že námietka porušenia práv sťažovateľov v podobe odvolania smerujúca proti uzneseniu okresného súdu č. k. 6 C 120/1998-1119 zo 4. januára 2012 a jeho prechádzajúcemu postupu bola predmetom rozhodovania krajského súdu. V rámci tejto procedúry krajský súd ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmal a svoj právny názor vyjadril v uznesení z 3. apríla 2013.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie označeného rozhodnutia okresného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, preto, lebo ich preskúmanie na základe podaného odvolania patrilo do právomoci krajského súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu a jeho uzneseniu č. k.

6 C/120/1998-1119 zo 4. januára 2012 odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 146/2012 a jeho uznesením z 3. apríla 2013

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú tiež vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 146/2012 a jeho uznesením z 3. apríla 2013.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú, že okresný súd, ako aj krajský súd im odňali možnosť konať pred súdom, pretože nepreskúmali a nevyhodnotili nimi navrhnuté dôkazy.

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovatelia podali proti uzneseniu krajského súdu č. k. 15 Co 146/2012-1152 z 3. apríla 2013 (v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 6 C 120/1998-1119 zo 4. januára 2012) dovolanie, o ktorom do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ešte nebolo rozhodnuté.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade sťažovatelia subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd akceptovali tým, že podali vo svojej veci dovolanie ešte predtým, ako podali sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach daného prípadu sťažovatelia podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorili stav, keď by o ich veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu [Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd a ústavný súd], čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne akceptovateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľov predchádza

uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu za predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

V judikatúre ústavného súdu sa už aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej (už stabilizovanej) judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovatelia v prípade podania dovolania podali zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že ich dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. novembra 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to navádzať potenciálnych sťažovateľov na obdobný postup, aký zvolil v okolnostiach daného prípadu sťažovateľ, t. j. na paralelné podávanie sťažností ústavnému súdu zároveň s podaním dovolania, čo vzhľadom na už uvedené nie je opodstatnené.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľov v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a postupu,

ktorý predchádzal jeho vydaniu, uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach

Ako možno z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyvodit', zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu označeného práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06). Obdobný záver platí aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že napadnuté uznesenie okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu nadobudli právoplatnosť 25. apríla 2013, teda konanie ako celok bolo preto uvedeným dňom právoplatne skončené.

Sťažovatelia sa napriek tomu na ústavný súd obrátili so svojou sťažnosťou doručenou 25. júna 2013 (podanou na poštovú prepravu 24. júna 2013), t. j. v čase, keď k porušeniu označených práv postupom okresného súdu a krajského súdu v ich právnej veci už nemohlo dochádzať a konanie o ich sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03) a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovatelia sa v predmetnej veci domáhali ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom, ako aj pred krajským súdom k namietanému porušeniu ich uvedených práv už nemohlo dochádzať, bolo potrebné ich sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok už pri jej predmetnom prerokovaní odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v sťažnosti vrátane návrhu na odloženie vykonateľnosti uznesenia krajského súdu č. k. 15 Co/146/2012-1152 z 3. apríla 2013.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2013